

Súťažné zadanie expozície: „Súťaž architektonických návrhov na stálu expozíciu KGP“

Libreto:

A/ Cieľ

Cieľom projektu v dlhodobom horizonte je nová stála expozícia, ktorá by vznikla ako samostatný projekt, zároveň by rozšírila a doplnila existujúcu stálu expozíciu sakrálného umenia 15. – 18.stor. Idea novej expozície vychádza z dlhodobej odbornej práce a zhodnocovania zbierkového fondu galérie ako vedecko-výskumnej činnosti tímu kurátorov, dokumentátorov, reštaurátorov a teoretikov vizuálneho umenia. Konceptcia navrhnutá pre projekt je definovaná ako neformálna prešovská sochárska tradícia autorov od 60. rokov 20. storočia po súčasnosť. Sústreďí sa na prevažne objektovú tvorbu autorstva naprieč generáciami, nakoľko odborný výskum vyhodnotil tieto vizuálne prejavy ako umelecky najvhodnejšie pre koncipovanie ideí aj vzhľadom na existujúce zastúpenie v zbierkovom fonde.

Nová expozícia zhodnotí doterajší výskum vybraného autorstva (výstavy Františka Patočku 2002, Ľubomíra Purdeša 2003, Júliusa Machaja 2006 a Dušana Pončáka 2011 z koncepcie Mgr. Marty Hřebíčkovéj) v reflexii súčasnej expozície z koncepcie Mgr. Jozefa Ridillu, ktorá vzhľadom na časovo obmedzené výpožičky niektorých diel z Krajského múzea v Prešove nutne prejde tranzíciou. Doplnili by sa vybrané diela moderny v konzultácií a supervízií autora pôvodnej koncepcie Jozefom Ridillom a externým expertom na umenie verejného priestoru Slavom Capekom.

Nultá fáza – aktuálna vedecko-výskumná, ktorú riešili kurátori galérie Adam Macko a Martina Mrázová, bude predstavený verejnosti v septembri 2025 ako výstava Dočasné múzeum objektu, hybridný projekt dlhšieho trvania pracujúci s výberom zo zbierky s objekt-orientovanou tvorbou so špecifickým fokusom na lokálnu tradíciu. Zámerom je zviditeľniť pre laickú aj odbornú verejnosť existujúci akvizičný stav vybraného média skrze stratégie inštitucionálnej kritiky múzejných expozičných formátov, tzn. systematické premeny statických foriem. Cieľom je v priebehu kontinuálne intervenovať do inštalačných stavov skrze nové média. Vizuálna komunikácia v tomto modeli má taktiež za cieľ vstupovať do existujúcej stálej expozície sakrálného umenia zo zbierok KGPO, ktorá susedí s plánovaným priestorom projektu vo výstavných priestoroch tzv. medziposchodia. Táto výstava bude proto-vizuálnym zameraním pre parametre súťaže.

B/ Zámer

Autorstvo uvažované pre zastúpenie v novej expozícií reflektuje tri tematické roviny výskumu: mediálnu – lokalizačnú – generačnú. Zámerom je skrze metódy a stratégie pre tvorbu stálych expozícií v 21. storočí vytvoriť komplexný a presvedčivý tvar s najvyššou umeleckou kvalitou. Zahŕňa nielen umeleckú a estetickú kvalitu diel, ale aj technologicky najmodernejšie spracovanie expozície so zohľadnením špecifik koncepcie, vrátane digitalizácie.

Mediálna rovina sústreďí výber diel na prejavy klasickej sochy až po konceptuálny objekt v doplnení o vybrané typy závesného média v menšom zastúpení. Dichotomický princíp mimikuje stratégiu súčasnej expozície, zároveň ju rozširuje o ne-muzeálny vizuálny charakter.

Lokalizačný princíp vychádza z predominantne priestoru v Prešove pôsobiach autorov naprieč generáciami, ktorý sa ale neuzatvára a citlivo reflektuje aj širší región pôsobnosti. Zámerom je akcentovať kozmopolitný charakter umelektva typický pre regióny Šariša, Spiša či severovýchodu Slovenska. Generačný princíp ide vertikálne naprieč definovanými desaťročiami až po súčasnosť a citlivo pracuje s inkluzívnym zastúpením autorov/*iek s ohľadom na vek, pohlavie, pôvod či médium tvorby.

C/ Predpokladaný výber autorstva

1. lokálna sochárska tradícia Prešova (60. – súčasnosť)

František Patočka, Július Machaj, Dušan Pončák, Jozef Bendík, Ľubomír Purdeš, Ján Zelinka, Katarína Blažová, Katarína Kissoczy, Anna Hausová, Edita Vološčuková, Eva Čarnoká, Martin Hreha

2. širší región (pentapolitana)

Kežmarok (Vladimír Popovič, Otto Korkoš, Eva Končeková, Jozef Bajus), Levoča (Ladislav Kacvinský, Karol Baron, Ján Rombauer), Spišská Nová Ves (Amália Ľudmila Valenčíková), Sabinov / Svidník (František Gibala, Ladislav Gajdoš), Vranov n. Topľou (Zelinka), Sobrance (Maroš Rovňák), Humenné (Jaroslav Drotár), Snina, (Stanislav Stánkoci), Stropkov (Miroslav Nicz)

D/ Predpokladaná výmera priestorov

1. priestor novej stálej expozície – 111, 53 m²
2. bod prvého kontaktu pri prístupe – 81, 40 m²
3. priestor súčasnej stálej expozície, ktorá prejde čiastočnou obmenou ako súčasť projektu – 120,84 m²

E/ Obrazová příloha (ilustračná) :

František Patočka (1927 – 2002)

Ľubomír Purdeš

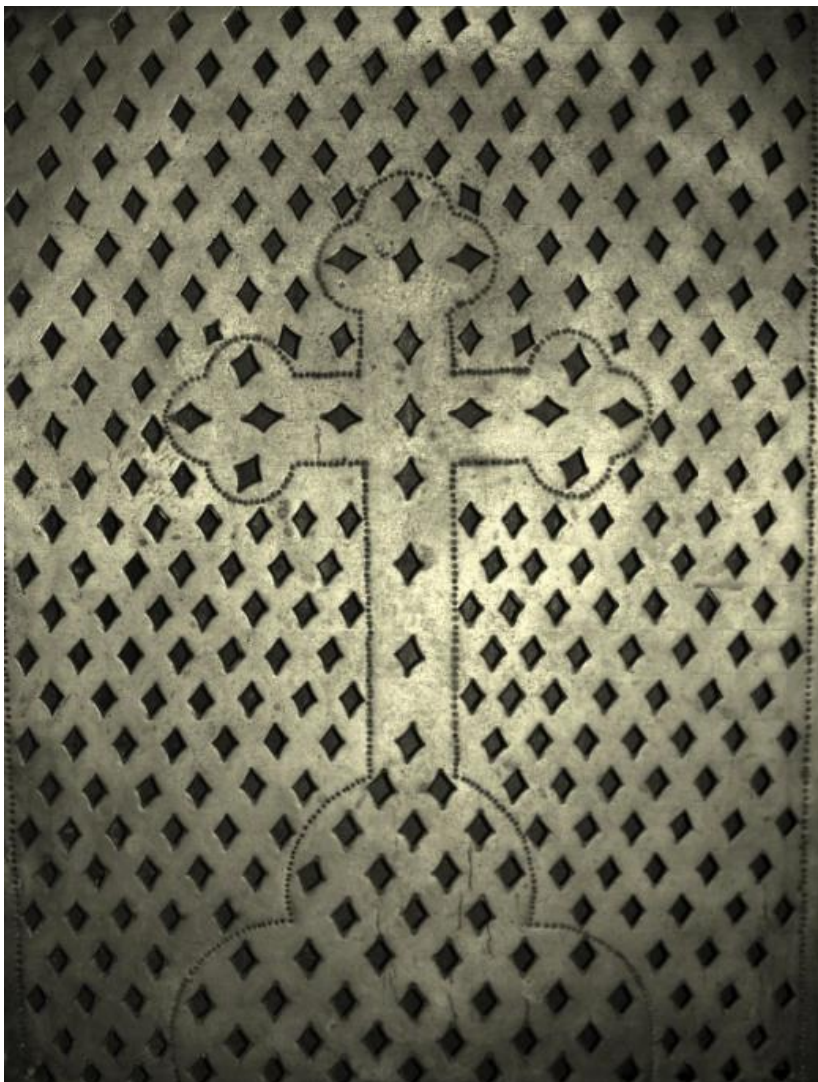
Ján Zelinka

Edita Vološčuková

Eva Čarnoká (Tkáčiková)

Martin Hreha

Amálka Ľudmila Valenčíková

